

**Методологія дослідження та практика вимірювання
економічних процесів**
Силабус курсу

Корисна інформація:

Електронна адреса розміщення **освітньо-наукової програми** третього рівня зі спеціальності 051 «Економіка»: <http://www.econom.kharkov.ua/upim/jjubMYjd.pdf>

Електронна адреса розміщення **навчального плану** підготовки докторів філософії зі спеціальності 051 «Економіка»: <http://www.econom.kharkov.ua/upim/fM3beGTE.pdf>

Електронна адреса розміщення **робочих програм** всіх курсів освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 051 «Економіка»: <http://www.econom.kharkov.ua/index.php?id=818&idd=805&lang=u>

Електронна адреса розміщення **силабусів** всіх курсів освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 051 «Економіка»: <http://www.econom.kharkov.ua/index.php?id=819&idd=805&lang=u>

1. Загальні відомості

Лектор: д.е.н., проф. Соболев Володимир Михайлович

Асистент: не передбачений

Консультавання: понеділок 10⁰⁰ – 12⁰⁰

Місце консультавання - кафедра статистики, обліку та аудиту, ауд. 3-25, м. Харків, вул. Мירוносицька, 1. тел. (057) 707 53 31,

e-mail: особистий : vsobolev@karazin.ua , vladimir_sobolev@ukr.net

кафедра статистики, обліку та аудиту: statistika@karazin.ua

розклад занять: щотижня по _____, час _____, ауд. _____.

2. Характеристика та обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів – 3 кредитів, загальна кількість годин – 90.

Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-й	2-й
Лекції	
18 год.	6 год.
Практичні заняття	
12 год.	4 год.
Самостійна робота	
20 год.	40 год.
Індивідуальні заняття	
40 год.	40 год.

Місце навчальної дисципліни в структурі освітньо-професійної програми

Навчальна дисципліна є обов'язковим компонентом освітньо-наукової програми

підготовки докторів філософії з економіки.

Пререквізити: вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях навчальних дисциплін: «Політична економія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Міжнародна економіка», «Економічна історія та історія економічної думки», «Статистика», «Економічна статистика», які вивчаються на бакалаврському рівні. Тому, якщо студент не вивчав ці дисципліни в бакалавраті і матиме проблеми із засвоєнням матеріалу дисципліни, йому необхідно самостійно пройти компенсаторне навчання на факультативній основі, користуючись методичними порадами лектора.

Крім того, вивчення дисципліни спирається на попереднє вивчення у 1 семестрі 1 року аспірантської підготовки таких дисциплін, як «Філософські засади та методологія наукових досліджень» та «Сучасна теоретична економіка».

Постреквізити: основні положення навчальної дисципліни є загальною теоретико-методологічною базою і мають застосовуватися при паралельному вивченні дисципліни «Еволюційна економіка» «Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів наукових досліджень», а також при наступному вивченні переважної більшості навчальних дисциплін, зокрема, таких, як «Моделі економічної динаміки», «Теорія ігор та її застосування в економічному аналізі», «Економіко-статистичні методи дослідження кон'юнктури ринку», «Статистичне моделювання та прогнозування» та інших навчальних дисциплін за вибором студента. Отже, глибоке оволодіння матеріалом даної дисципліни є необхідною умовою успішного засвоєння усіх наступних дисциплін, а також ефективної роботи над дисертацією, науковими публікаціями, участі у наукових конференціях та успішного проходження педагогічної практики.

3. Опис курсу

Мета вивчення дисципліни - сприяння посиленню методологічної спрямованості навчального процесу, оволодіння знаннями основ методології, техніки і організації науково-дослідної діяльності, сприяння розвитку наукового світогляду і творчого мислення.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- засвоєння теоретичних основ методики та організації науково-дослідницької діяльності;
- підвищення рівня методологічної культури;
- формування наукового світогляду фахівців;
- вироблення вмінь критичного аналізу наукової інформації та її оцінювання, вмінь полемізувати, аргументуючи та обстоюючи власні думки;
- формування вміння висвітлювати результати дослідницьких пошуків у магістерській роботі, а також узагальнювати результати науково-дослідної роботи;
- опанування основами методології, технології та організації науково-дослідницької діяльності;
- засвоєння, розуміння і відтворення наукової термінології

Методи навчання: лекції, семінарські заняття, проведення самостійного наукового дослідження, дискусії з актуальних методологічних проблем економічної науки.

Результати навчання:

В результаті вивчення дисципліни здобувач має оволодіти наступними компетентностями:

ЗК 2. Володіння загальною та спеціальною методологією наукового пізнання, застосування здобутих знань у практичній діяльності.

ЗК 3. Готовність до самостійної, індивідуальної роботи, здійснення комплексних досліджень, генерування ідей та досягнення наукових цілей керівництва науково-дослідною групою, прийняття рішень в міждисциплінарних областях.

ФК 1. Здатність до виконання *оригінальних* наукових досліджень з економічних питань на високому фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання.

ФК 2. Вміння використовувати методи і зміст сучасних , зокрема новітніх, досліджень і розробок українських і зарубіжних учених в галузі економічної науки, методології та практики, адаптувати їх до сучасного стану і актуальних завдань розвитку економіки України.

ФК 3. Здатність володіти та адекватно використовувати понятійно-категоріальний апарат та методологію сучасної економічної теорії для ідентифікації актуальних економічних явищ та процесів, проблем і протиріч суспільного розвитку.

ФК 4. Здатність самостійно здійснювати науково-дослідницьку діяльність у професійній області з використанням сучасного науково-дослідного інструментарію, зокрема економіко-математичних методів аналізу, та інформаційно-комп'ютерних технологій, економетричних методів дослідження масових соціально-економічних процесів.

ФК 7. Здатність обґрунтовувати вибір методики аналізу соціально-економічних процесів і розробляти методики розрахунку соціально-економічних показників з урахуванням поставленого завдання і характеру наявної інформації.

Він має продемонструвати так результати навчання:

ПРН 1. Володіти загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ПРН 2. Вміти застосовувати знання структури і функцій сучасного наукового знання і тенденції історичного розвитку, методологію наукового пізнання глобальної тенденції змін наукової картини світу.

ПРН 6. Вміти застосовувати найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей.

ПРН 7. Бути здатним до встановлення дії економічних законів та їх зв'язку з макро-, мікроекономічними проблемами.

ПРН 8. Вміти адаптуватися до дослідницьких потреб і самостійно розробляти процедури та методи експертизи для вирішення економічних задач.

ПРН 11. Вміти читати лекції та проводити семінарські та практичні заняття з економічних дисциплін українською та іноземною мовою.

ПРН 13. Бути здатним розробляти настанови для користувачів розроблених методик.

ПРН 15. Вміти дискутувати з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та /або професійної діяльності.

ПРН 16. Бути спроможним дотримуватися принципів соціальної відповідальності при розв'язанні проблем на макроекономічному та корпоративному рівнях.

ПРН 17. Володіти навичками організації, планування, фінансування (включаючи грантове), оцінювання результатів виконання інноваційних проектів, спрямованих на розв'язанні економічних проблем

4. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Місце економічної методології у системі наукового знання.

Тема 2. Еволюція основних методологічних шкіл в економічній теорії.

Тема 3. Інституціональна методологія.

Тема 4. Еволюційна методологія.

Тема 5. Економічна синергетика.

Тема 6. Економічна психологія. .

Тема 7. Кількісні методи економічного аналізу.

Тема 8. Організація наукових досліджень.

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Місце економічної методології у системі наукового знання.	2
2	Тема 2. Еволюція основних методологічних шкіл в економічній теорії.	2
3	Тема 3. Інституціональна методологія.	2
4	Колоквіум № 1	2
5	Тема 6. Економічна психологія. .	2
6	Колоквіум № 2	2
	Разом	12

Календарний план занять

Тиждень	Дата	Тема лекції	Тема семінара	Контрольні заходи	Здача індивідуальних завдань
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					

6. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти передбачає: види роботи, що зазначені в таблиці нижче.

Вид самостійної роботи	Всього годин		Форми контролю
	денн е	заочне	
1. Самостійне вивчення окремих тем	12	16	Усне (письмове) опитування
2. Підготовка рефератів, доповідей	2	-	Заслуховування рефератів, доповідей, обговорення у групі
3. Пошук відповідей на контрольні запитання з вивченої теми	2	16	Огляд конспектів, зошитів
4. Підготовка до виконання тестових завдань	2	2	Перевірка тестових завдань
5. Підготовка до колоквіумів	2	4	Перевірка контрольних робіт
Загальний обсяг	20	40	

7. Індивідуальні завдання

№ з/п	Види, зміст індивідуального завдання	Кількість годин	Максимальна кількість балів
1.	Есе за одним з рекомендованих додаткових джерел (за вибором студента)	10	10
2.	Виконання самостійного дослідження	14	10
3.	Підготовка наукової статті	16	10
	Разом	40	30

8. Методи контролю та критерії оцінювання

Методи контролю передбачають поточний контроль, виконання індивідуальних завдань та 2 контрольних робіт (письмових колоквиумів). Додаткові бали здобувач вищої освіти отримує за роботу на занятті. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту, що проводиться у письмовій формі і включає 2 тестових завдання (по 20 балів кожне, разом 40 балів).

Схема нарахування балів

	Поточний контроль	Форма контролю	Кількість балів
№№ теми	Назва теми		
1	Тема 1. Місце економічної методології у системі наукового знання.	Оцінка виступу	2
2	Тема 2. Еволюція основних методологічних шкіл в економічній теорії.	Оцінка виступу	2
3	Тема 3. Інституціональна методологія.	Оцінка виступу	2
	Колоквиум № 1	Контроль на робота	10
6	Тема 6. Економічна психологія. .	Оцінка виступу	2
	Колоквиум № 2	Контроль на робота	10
	Захист есе (виступ)		10
	Захист самостійного дослідження		10
	Захист статті		10
	Разом поточний контроль		60
	Підсумковий контроль	тест	40

	Разом		100
--	-------	--	-----

Критерії оцінювання (денна та заочна форма)

1) Письмовий колоквиум (контрольна робота), передбачений навчальним планом (10 балів)

Контрольна робота складається з завдань щодо опрацювання наукових джерел, виконується та здається в електронному вигляді.

Оцінка	Критерії оцінювання
9-10	Завдання виконані в повному обсязі та без помилок. Здобувач вищої освіти демонструє глибоке володіння теоретичним матеріалом, показує уміння користуватися навичками та різними прийомами рішення практичних завдань.
7-8	Зробив всі практичні завдання з окремими незначними помилками. Проявив знання та розуміння основних положень з навчальної дисципліни.
5-6	При виконанні завдань допущені суттєві помилки. Здобувач вищої освіти показує знання основних положень навчального матеріалу на рівні запам'ятовування, але не достатнього розуміння.
0-4	Завдання не виконані зовсім або при їх виконанні допущені грубі помилки.

2) Поточний контроль*:

- теми 1, 2 (10 балів)

- теми 3, 6 (10 балів)

Оцінка	Критерії оцінювання
9-10	Виступ повний, обґрунтований, продемонстровано знання, окрім матеріалу підручника, основної та додаткової літератури, наведено аргументацію на користь власної авторської позиції. Студент відповідає на додаткові запитання належним чином
7-8	Тема виступу в цілому розкрита, продемонстровано знання матеріалу підручника та основної літератури, але власна аргументація відсутня, відповіді на додаткові запитання не надані
5-6	Тема виступу в цілому розкрита, але виключно на матеріалах навчальної літератури, без демонстрації вивчення основних та додаткових джерел наукових джерел
0-4	Студент не готовий; або пропустив заняття без поважної причини; або пропустив заняття з поважної причини, але не відпрацював його; або не розкрив питання; або розкрив фрагментарно та безсистемно, без підтвердження знання положень навчальної літератури та не продемонстрував знайомство з джерелами, які мав пропрацювати при підготовці.

*Примітка. Після визначення оцінки поточного контролю набраний бал перераховується для зарахування до загальної 100-бальної оцінки з коефіцієнтом 0,3 (теми 1,2) або 0,2 (теми 3,6).

Шкала оцінювання індивідуальних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	Здобувач вищої освіти правильно обирає метод виконання завдання, володіє різнобічними вміннями, навичками та прийомами розв'язання завдань. Завдання виконане без помилок. Звіт містить розгорнуті авторські коментарі.
9	Здобувач вищої освіти правильно застосовує теоретичні знання та положення при виконанні завдання, володіє необхідними вміннями та навичками роботи з джерелами. Виконав завдання з окремими незначними помилками. Текст містить стислі авторські коментарі.
8	Здобувач вищої освіти правильно застосовує теоретичні знання та положення при виконанні завдання, володіє необхідними вміннями та навичками роботи з джерелами. Виконав завдання з окремими незначними помилками. Текст не містить авторських коментарів.
7	Здобувач вищої освіти при виконанні завдання не розкрив окремі ключові аспекти завдання. Недостатньо володіє вміннями та навичками роботи з літературними джерелами, методами виконання дослідження. Робота не містить авторських коментарів.
6	Здобувач вищої освіти при виконанні завдання допустив помилки у виконанні окремих частин роботи. Завдання не містить авторських узагальнень.
5	Здобувач вищої освіти при виконання завдання допустив значну кількість помилок. Тема розкрита поверхнево.
0-4	Здобувач вищої освіти не уміє застосовувати знання при виконанні завдання, не володіє методами дослідження, необхідними для виконання завдання. Не вирішив завдання взагалі або допустив критичні помилки.

9. Політика курсу щодо дотримання принципів академічної доброчесності. Суворе дотримання принципів академічної доброчесності згідно [Положення](#) про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (введено в дію наказом ректора № 0501-1/173 від 14.05.2015 р., https://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf).

При вивченні дисципліни необхідно дотримуватись принципів регулярності підготовки до кожного заняття, високої організованості у процесі самостійної роботи над курсом, систематичної роботи з рекомендованою навчальною та науковою літературою, активності на семінарських заняттях своєчасного звернення до викладача за консультаціями щодо складних питань.. Рекомендується також формувати у себе навички ведення наукової дискусії щодо концепцій, позицій, поглядів, пропозицій окремих авторів, формулювання змістовних та переконливих аргументів на користь власної позиції з того чи іншого теоретичного або прикладного питання. Відвідування занять є обов'язковим. Поважна причина пропуску (хвороба) підтверджується відповідним документом. Пропущений матеріал має бути відпрацьований за узгодженням з викладачем шляхом відвідування консультаційних годин зі звітом про виконане завдання.

10. Оскарження результатів підсумкового контролю здійснюється згідно до [Положення](#) про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті

імені В. Н. Каразіна (введено в дію наказом ректора № 0211-1/342 від 10.07.2018 р., https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDtkt2eDNrX0U).

11. Рекомендована література

Основна література

Акерлоф Дж., Шиллер Р. «*Spiritus Animalis*», или Как человеческая психология управляет экономикой и почему это важно для мирового капитализма / пер. с англ. М: ООО «Юнайтед Пресс», 2010. 273 с.

Ананьин О. И. Экономическая теория: кризис парадигмы и судьба научного сообщества. Пушино Москов. обл. РАН. ИЭ, 1992.

Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі /пер. з англ. К.: Основи, 2001. 670 с.

Бондырева С.К., Колесов Д.В. Традиции: стабильность и преемственность в жизни общества: учеб пособие. М.: изд-во Московского психолого-социального института; Воронеж: изд-во НПО «МОДЕК», 2004. 280 с.

Ефимов В. М. Дискурсивный анализ в экономике: пересмотр методологии и истории экономической науки. Часть I. Иная методология экономической науки // Экономическая социология. 2011.Т. 12. № 3. С.15-53.

Ефимов В. М. Дискурсивный анализ в экономике: пересмотр методологии и истории экономической науки. Часть II. Иная история и современность // Journal of Economic Regulation (Вопросы регулирования экономики). 2011.Том 2. № 3. С. 5-79.

Клейнер Г.Б. Новая теория экономических систем и ее приложения / Г.Б. Клейнер // Вестник Российской академии наук. 2011. т.81. № 9. С. 794-811

Клейнер Г.Б. Эволюция институциональных систем / Г.Б. Клейнер // ЦЭМИ РАН. М. Наука, 2004. 240 с.

Колодко Г. В. Куда идет мир: политическая экономия будущего / Г. В. Колодко; пер. с пол. Ю. Чайникова. М.: Магистр, 2014. 528 с.

Макклоски Д. Риторика экономической науки. Второе издание / пер. с англ. М.; СПб: Изд-во Института Гайдара; Издательство «Международные отношения», Факультет свободных искусств и наук СПбГУ, 2015. 328 с.

Мельник Л. Г. Теория самоорганизации экономических систем: монография / Сумы: Университетская книга, 2012. 439 с.

Мизес Л. фон. О некоторых распространенных заблуждениях по поводу предмета и метода экономической науки // Thesis. Научный метод. 1994. № 4.

Микешина Л.А. Философия науки: Современная эпистемология. Научное знание в динамике культуры. Методология научного исследования: учеб. пособие / М.: Прогресс-Традиция: МПСИ: Флинта, 2005. 464 с.

Нащекина О. Н., Тимошенко И. В. Методология научных исследований: учеб. пособие. Харьков: НТУ "ХПИ", 2011. 304 с.

Нельсон Р., Уинтер С. Дж. Эволюционная теория экономических изменений / пер. с англ. М.: Дело, 2002. 536 с.

Новиков А.М., Новиков Д.А. Методология научного исследования. М.: Либроком, 2009.280 с.

Новиков А.М., Новиков Д.А. Методология. М.: СИНТЕГ, 2007. 668 с.

Норт Д. Понимание процесса экономических изменений / пер. с англ. М.: Изд. дом Гос. ун-та Высшей школы экономики, 2010. 256 с.

Ольсевич Ю.Я. Психологические основы экономического поведения. М.: ИНФРА-М, 2015. 413 с.

Ольсевич Ю.Я. Когнитивно-психологический сдвиг в аксиоматике экономической теории (Альтернативные гипотезы). М.: Алетейя, 2012. 224 с.

Поланьи К. Избранные работы / К. Поланьи. М.: «Территория будущего», 2010. 200 с.

- Поппер К. Логика и рост научного знания. М.: Прогресс, 1983.
- Талер Р. Новая поведенческая экономика /пер. с англ. М.: Добрая книга, 2016. 352 с.
- Талер Р. Поведінкова економіка. Як емоції впливають на економічні рішення / пер. з англ. К.: Наш формат, 2018. 464 с.
- Ушаков Е.В. Введение в философию и методологию науки: Учебник / Е.В. Ушаков. М.: Издательство «Экзамен», 2005. 528 с.
- Фридман М. Методология позитивной экономической науки// Thesis. Научный метод,.1994. № 4.
- Фуруботн Э.Г., Рихтер Р. Институты и экономическая теория. Достижения новой институциональной экономической теории / пер. с англ. СПб.: изд-во Санкт-Петербургского ун-та, 2005. 702 с.
- Чернышев Д. Как люди думают. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2013. 326 с.
- Шидер Т. Различия между историческим методом и методом социальных наук. М.: Наука, 1970.
- Bolgerx N., Laurenceau J.-Ph. Intensive Longitudinal Methods. An Introduction to Diary and Experience Sampling Research. New York – London: The Gullford Press, 2013. 274 p.
- O'Brien R., Williams M. Global Political Economy: Evolution & Dynamics. 5-th ed. Palgrave, 2016. 377 p.
- Dawson C. Introduction to Research Methods. A Practical Guide for Anyone Undertaking a Research Project. 4-th ed. How To Content, 2009. 177 p.
- Thaler Richard H. Advances in Behavioral Finance. Vol II. Princeton University Press, 2005. 721 p.
- Thaler Richard H. Misbehaving: The Making of Behavioral Economics W. W. Norton and Company, 2015. 399 p.
- Thaler Richard H. The Winner's Curse. Paradoxes and Anomalies of Economic Life Richard H Thaler / Russel Sage Foundation Book, The Free Press MacMillan, 2019. 259 p.

Допоміжна література

- Аджемоглу, Д., Робинсон, Дж. Почему одни страны богатые, а другие бедные. Происхождение власти, процветания и нищеты / пер. с англ. М. : Издательство АСТ, 2015. 575 с.
- Ариели Д. Поведенческая экономика. Почему люди ведут себя иррационально и как заработать на этом / пер. с англ. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2012. 296 с.
- Ариели Д. Позитивная иррациональность. Как извлекать выгоду из своих нелогичных поступков. / пер. с англ. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2010.304 с.
- Ариели Д. Предсказуемая иррациональность. Скрытые силы, определяющие наши решения / пер. с англ. П. Миронова. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2010. 296 с.
- Аузан А. Экономика всего. Как институты определяют нашу жизнь. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2014. 160 с.
- Баумоль Б. Секреты экономических показателей. Скрытые ключи к будущим экономическим тенденциям и инвестиционным возможностям. М.: Баланс Бизнес Букс, 2007.- 352 с.
- Гуриев С. Мифы экономики. Заблуждения и стереотипы, которые распространяют СМИ и политики. М.: Юнайтед Пресс, 2012. 312 с.
- Евстигнеева Л.П., Евстигнеев Р.Н. Методологические основы экономической синергетики (научный доклад). М.: ИЭ РАН, 2007. 64 с.
- Евстигнеева Л.П., Евстигнеев Р.Н. Становление экономической синергетики // Общественные науки и современность. 2012. № 1. С. 122-133.
- Евстигнеева Л.П., Евстигнеев Р.Н. Экономика как синергетическая система. М.:ЛЕНАНД, 2010. 273 с.

Иглтон Т. Почему Маркс был прав. Терри Иглтон / пер. с англ. М.: Карьера Пресс, 2012. 304 с.

Канеман Д. Думай медленно... Решай быстро / пер. с англ. М.: АСТ, Neoclassic, 2016. 656 с.

Коэн М., Нагель Э. Введение в логику и научный метод / пер. с англ. Челябинск: 2010. 655 с.

Левитт С.Д., Дабнер С. Дж. Фрикономика. Мнение экономиста-диссидента о неожиданных связях между событиями и явлениями / пер. с англ. М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2007. 288 с.

Левитт С.Д., Дабнер С. Дж. Суперфрикономика (Superfreakonomics). М.: Манн, Иванов и Фербер, 2010. 295 с.

Норт, Д.; Уоллис, Д.; Вайнгайт, Б. Насилие и социальные порядки. Концептуальные рамки для интерпретации письменной истории человечества / пер. с англ. М.: Изд. Института Гайдара, 2011. 480 с.

Райнерт Э.С. Как богатые страны стали богатыми и почему бедные страны остаются бедными. М.: ГУ ВШЭ, 2011. 384 с.

Сонин К. Уроки экономики.- М.: Манн, Иванов и Фербер, 2011. 255 с.

Тaleb Н.Н. Черный лебедь. Под знаком непредсказуемости. Пер с англ. 2-е изд. М.: Иностранка, 2012. 736 с.

Тaleb Н. Н. Антихрупкость. Как извлечь выгоду из хаоса / пер. с англ. М.: КоЛибри-Азбука-Аттикус, 2016. 768 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Бази даних Всесвітнього банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : data.worldbank.org/

Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua/>;

Офіційний сайт Державної служби статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua

Офіційний сайт МВФ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.imf.org/external/pubs/

Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.bank.gov.ua

Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.

Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>.

Офіційний сайт Харківської державної наукової бібліотеки ім. Короленка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>.

Сайт ЦРУ: www.cia.gov/library/publications/the-worldfactbook/index.html

Центр економічних досліджень при Швейцарському федеральному технологічному інституті Цюриха: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : globalization.kof.ethz.ch

<http://www.oecd.org/>

www.heritage.org/Index/Ranking.aspx

www.unctad.org

www.unido.ru